

Stellingen

- 1 In de associatie tussen vocht in woningen en luchtwegsymptomen bij bewoners speelt sensibilisatie tegen allergenen van huisstofmijten en schimmels een causale rol.
(dit proefschrift)
- 2 Meting van de gehalten en soorten levensvatbare schimmeldelen in de binnenlucht of gedeponeerd huisstof geeft geen betrouwbaar inzicht in het vóórkomen van schimmels in respectievelijk binnenlucht en gedeponeerd huisstof, en is daarom niet bruikbaar als schatting van de blootstelling aan schimmels in het binnenmilieu in het kader van epidemiologisch onderzoek.
(dit proefschrift)
- 3 Bij het bepalen van het vóórkomen van biologische agentia in het binnenmilieu wordt onvoldoende aandacht besteed aan de juistheid en precisie van de gebruikte meetmethoden.
(dit proefschrift)
- 4 Bij kinderen wonend in woningen met zichtbare vochtverschijnselen komen circa 25 procent meer luchtwegsymptomen voor dan bij kinderen die wonen in woningen zonder deze verschijnselen.
(dit proefschrift)
- 5 Het effect van vocht en schimmels in de woning op de prevalentie van luchtwegsymptomen bij kinderen is qua omvang vergelijkbaar met de grootte van het effect van passief roken.
(Dijkstra J, Houthuys D, Brunekreef B, Akkerman I, Boleij JSM. Respiratory health effects of the indoor environment in a population of Dutch children. *Am Rev Respir Dis* 1990; 142: 1172-1178; dit proefschrift)
- 6 Het kamerbreed tapijt in de woning is voor veel kinderen met astma een ademnemende jungle.
(Gezondheidsraad. Allergie, CARA en allergenen in woningen. Den Haag 1992; dit proefschrift)

- 7 De voorgestelde grenswaarde voor de concentratie *Der p* 1 in gedeponeerd huisstof van 2 $\mu\text{g/g}$ stof, biedt onvoldoende bescherming voor genetisch gepredeponeerde individuen.
(Platts-Mills TAE and De Weck AL, Dust mite allergens and asthma: a world wide problem. *J Allergy Clin Immunol* 1989; 83: 416-427; dit proefschrift)
- 8 Meting van schimmels in het binnenmilieu naar aanleiding van klachten is met de huidige beschikbare methoden alleen zinvol ter lokalisatie van de bron van schimmels wanneer patiënten lijden aan een aandoening veroorzaakt door (een) geïdentificeerde schimmel(s).
- 9 In tegenstelling tot de gangbare publieke opvatting eist verontreiniging van het binnenmilieu meer "milieuslachtoffers" dan verontreiniging van het buitenmilieu.
- 10 Het verleggen van de aanvlagroute naar Schiphol in februari j.l. op aandrang van het gemeentebestuur van Amsterdam in reactie op de vele klachten over geluidsoverlast vanuit de Amsterdamse binnenstad geeft aan dat het gemeentebestuur van Amsterdam een aantal stadsdelen liever kwijt dan rijk is.
- 11 In Nederland leidt het inluiden van het nieuwe jaar met vuurwerk tot urgente middelste concentraties fijn stof uiteenlopend van 250 tot 1500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Uitgaande van een sterfetoename van 8% per 50 μg fijn stof per m^3 (daggemiddelde) leidt dit tot een vervroegd levenseinde van circa 50 mensen.
(Dockerey DW, Schwartz J, Spengler JD, Air pollution and daily mortality: associations with particulates and acid aerosols. *Environ Res* 1992; 59: 363-373; Noordijk E, Vuurwerk, adembenemend mooi? *Lucht* 1993; 10: 122-123)

Stellingen behorend bij het proefschrift

*Home dampness, fungi and house dust mites,
and respiratory symptoms in children.*

Arnoud Verhoeff
Rotterdam, 1 juni 1994